

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern nr. ____ din _____
cu privire la dizolvarea (lichidarea) Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern nr. ____ din _____ cu privire la dizolvarea (lichidarea) Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița” a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Temeiul juridic al proiectului îl constituie art. 4 alin. (1) și, implicit, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 626/1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, modificat prin Legea nr. 212/2024 pentru modificarea unor acte normative (privind măsurile de sprijin acordate rezidenților zonelor economice libere), care stabilește expirarea termenului de funcționare a zonei la data de 28 decembrie 2025.</p> <p>Legea nr. 212/2024 a fost adoptată pentru a asigura conformitatea legislației naționale cu prevederile noului Cod Vamal al Republicii Moldova (CV nr. 95/2021), intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023, precum și în vederea respectării angajamentelor asumate de Republica Moldova prin articolul 341(3) al Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, care prevede eliminarea treptată a tratamentului preferențial pentru regimurile de zone economice libere.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Prin Legea nr. 626/1995, pe teritoriul subordonat Primăriei satului Tvardița a fost înființată Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița” (ZAL „Tvardița”), pe un termen de 30 ani, în scopul stimulării dezvoltării regiunii de sud a Republicii Moldova, prin acordarea de facilități fiscale și vamale specifice zone economice libere.</p> <p>Pentru înființarea și funcționarea zonei libere, Administrației ZAL „Tvardița” i-a fost transmis în folosință un teren cu o suprafață de 3,57 ha, aflat în raza Primăriei satului Tvardița, raionul Taraclia, pentru efectuarea activității social-economice de dezvoltare a teritoriului zonei.</p> <p>De-a lungul perioadei de funcționare, ZAL „Tvardița” nu a atins obiectivele inițiale de dezvoltare și nu a generat un impact economic regional semnificativ.</p> <p>Valoarea totală a investițiilor realizate până la 31 decembrie 2024 a constituit 24,0 mil. USD, ceea ce reprezintă doar 3,9% din totalul investițiilor efectuate în zonele economice libere, față de 9,7% în anul 2010.</p> <p>Rezultă o medie anuală a investițiilor de aproximativ 0,8 mil. USD, una dintre cele mai reduse din cadrul zonelor economice libere ale Republicii Moldova (<i>Figura 1</i>).</p>

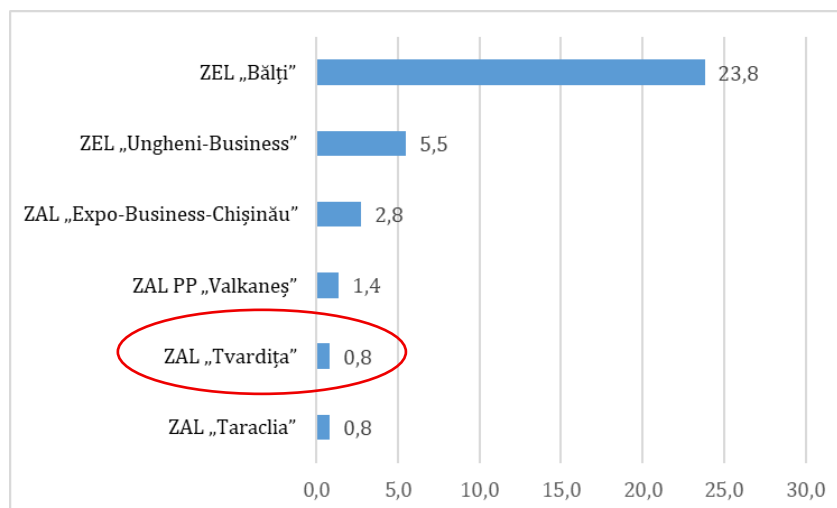

Figura 1. Valoarea medie anuală a investițiilor realizate în cadrul zonelor economice libere pe parcursul întregii perioade de activitate, mil. USD

În același timp, veniturile din vânzările de producție industrială ale rezidenților ZAL „Tvardița” au scăzut cu 16,2% în anul 2024 comparativ cu anul 2023 ([Raportul MDED 2024 privind activitatea ZEL-urilor](#)), iar numărul angajaților s-a redus la 230 persoane, constituind doar 1,6% din totalul angajaților din ZEL-uri (Figura 2).

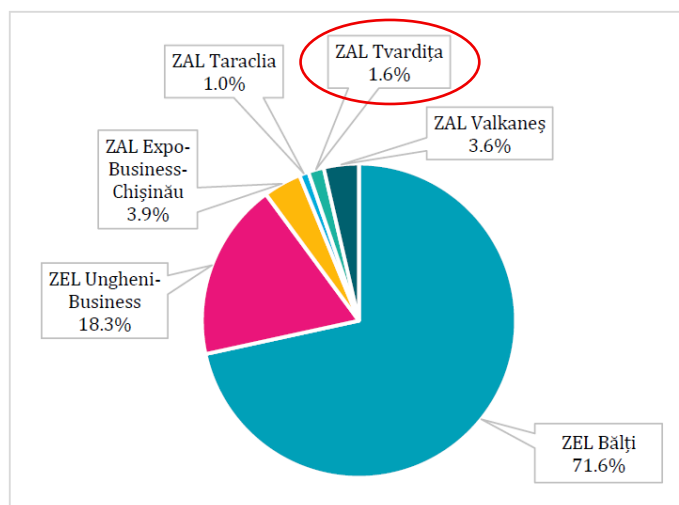

Figura 2. Structura numărului de angajați ai rezidenților pe zonele economice libere, anul 2024

Contribuția fiscală a ZAL „Tvardița” la bugetul public național este de 0,5% din suma totală a impozitelor, taxelor și altor plăți cu caracter obligatoriu achitate de către rezidenții ZEL-urilor, iar valoarea investițiilor efectuate per hectar valorificat este cea mai redusă dintre toate zonele economice libere – 16,8 mii USD/ha (Figura 3).

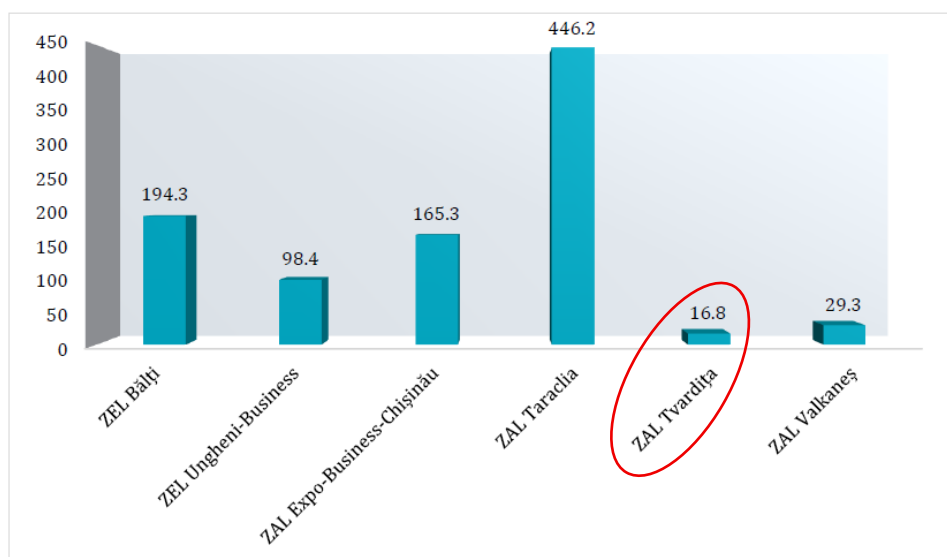

Figura 3. Structura investițiilor per hectar valorificat de rezidenți pe ZEL-uri în anul 2024, mii USD

În aceste condiții, prelungirea termenului de funcționare a ZAL „Tvardița” nu se mai justifică din punct de vedere economic sau strategic, iar decizia de încetare a regimului de zonă liberă la data de 28 decembrie 2025 reprezintă o măsură logică, conformă cu angajamentele europene și cadrul normativ intern.

Concomitent, rezidenții ZAL „Tvardița” au fost informați privind expirarea termenului de funcționare a zonei. Menționăm că contractele încheiate între Administrația ZAL „Tvardița” și rezidenți a termenul de valabilitate doar pe perioada de desfășurare a activității acesteia.

Administrația ZAL „Tvardița” a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice în calitate de Întreprindere de stat, drept pentru care procesul de lichidare urmează procedura stabilită în Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Dat fiind faptul că, la data de 28 decembrie 2025 expiră termenul de funcționare a ZAL „Tvardița”, este necesară urgentarea procedurii de lichidare a acesteia. Astfel, s-a prevăzut în proiectul de hotărâre a Guvernului intrarea în vigoare a prevederilor proiectului nominalizat la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În scopul încetării activității ZAL „Tvardița”, prin Ordinul Ministrului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 115 din 04.09.2025 a fost instituită Comisia interinstituțională pentru încetarea activității ZAL „Tvardița”. În cadrul Comisiei au fost incluși reprezentanți ai MDED, Agenției Proprietății Publice, Serviciului Vamal și alte autorități publice.

În contextul realinerii politicii industriale și a reformei regimului zonelor economice libere, lichidarea ZAL „Tvardița” reprezintă o măsură de eficientizare administrativă și de consolidare a activelor publice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului constă în asigurarea încetării regimului juridic al Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița” la expirarea termenului legal de funcționare, prin stabilirea

mecanismelor administrative și juridice necesare lichidării acestora și clarificării regimului de proprietate asupra bunurilor gestionate.

Principalele măsuri propuse și justificarea acestora:

1. Desemnarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării în calitate de fondator al ZAL „Tvardița”. După divizarea Ministerului Economiei și Infrastructurii (*Hotărârea Guvernului nr. 117/2021*), în Registrul de stat al persoanelor juridice a rămas Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în calitate de fondator (succesorul de drept), în timp ce domeniul de politici este al MDED. Astfel, pentru ca Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării să organizeze procesul de lichidare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 246/2017, trebuie inițial să fie înregistrat în calitate de fondator, urmare a modificărilor operate prin hotărârea de Guvern.
2. Inițierea procedurii de dizolvare prin lichidare a Administrației ZAL „Tvardița”. Administrația este înregistrată ca întreprindere de stat și urmează procedura de lichidare prevăzută de Legea nr. 246/2017. Această măsură va asigura închiderea ordonată și transparentă a activității organizației.

Procesul de lichidare se va desfășura cu respectarea prevederilor Legii nr. 246/2017 și a legislației în domeniul contabilității și arhivării documentelor de stat.

Efectele preconizate și elementele de noutate:

- asigurarea unui proces transparent și etapizat de lichidare, coordonat interinstituțional;
- respectarea obligațiilor asumate de Republica Moldova în contextul alinierii la cadrul european privind regimurile preferențiale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere expirarea termenului de funcționare prevăzut expres de lege, nu există o opțiune juridică alternativă la lichidarea ZAL „Tvardița”.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Măsurile propuse nu generează obligații bugetare suplimentare și nu implică constituirea de noi structuri administrative.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Costurile administrative aferente procesului de lichidare vor fi acoperite din mijloacele proprii ale Administrației ZAL „Tvardița” și din resursele instituțiilor participante în Comisia de lichidare, planificate în acest scop.

În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (12) din Legea nr. 246/2017 cheltuielile aferente lichidării benevole a întreprinderilor de stat care nu dispun de active vor fi acoperite din contul mijloacelor prevăzute în acest scop în bugetul fondatorului.

Costurile pentru remunerarea lichidatorului autorizat au fost calculate în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară și constituie circa 420.000 lei, sumă care urmează a fi confirmată prin devizul de cheltuieli prezentat de lichidator și aprobat de fondator.

4.3. Impactul asupra sectorului privat
<p>Nu este aplicabil.</p> <p>În general, impactul asupra sectorului privat este neutru și tranzitoriu.</p> <p>Rezidenții ZAL „Tvardița” (5 rezidenți) vor continua activitățile economice sub regimul vamal general, conform Codului Vamal (CV nr. 95/2021).</p> <p>Proiectul nu introduce restricții suplimentare, nu modifică regimul fiscal general și nu generează costuri administrative noi pentru mediul de afaceri.</p>
4.4. Impactul social
<p>Nu este aplicabil.</p> <p>Activitatea rezidenților nu va fi sistată, ci va continua în regim general. Prin urmare, nu se anticipează pierderi semnificative de locuri de muncă. Singurele variații posibile sunt cele legate de fluctuațiile anuale ale numărului de angajați, determinate de necesitățile operaționale ale rezidenților.</p> <p>În același timp, transmiterea terenurilor pe care este amplasată ZAL „Tvardița” către Primăria Tvardița va permite menținerea funcțiilor economice și sociale ale platformei industriale pe plan local.</p>
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
<p>Nu este aplicabil.</p> <p>Proiectul nu vizează prelucrarea datelor cu caracter personal.</p>
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
<p>Nu este aplicabil.</p> <p>Proiectul nu are implicații asupra echității și egalității de gen.</p>
4.5. Impactul asupra mediului
<p>Nu este aplicabil.</p> <p>Proiectul nu prevede activități economice, tehnologice sau investiționale cu potențial impact asupra mediului.</p>
4.6. Alte impacturi și informații relevante
<p>Nu este aplicabil.</p> <p>Nu se identifică alte efecte de reglementare cu caracter economic, fiscal sau social. Proiectul are un caracter administrativ de închidere ordonată a unui regim juridic special, fără efecte colaterale asupra altor acte normative.</p>
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.

Proiectul Hotărârii de Guvern nu are ca obiect transpunerea unui act juridic al Uniunii Europene.

Totuși, măsurile propuse sunt convergente cu principiile prevăzute la art. 341(3) din *Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană*, referitor la regimul de zone economice libere, potrivit căruia facilitățile acordate în cadrul acestor zone trebuie să fie compatibile cu normele privind ajutoarele de stat și cu regimul comercial aplicabil în Uniunea Europeană.

În acest sens, Legea nr. 212/2024 pentru modificarea unor acte normative, care a servit temei juridic proiectului, a aliniat cadrul național la standardele UE în materie de regimuri vamale și ajutoare de stat, prin corelarea cu Codul Vamal al Republicii Moldova (nr. 95/2021), intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023.

Proiectul de Hotărâre reprezintă astfel etapa administrativă finală de aplicare a acestei alinieri legislative, prin încetarea regimului juridic special al unei zone libere care își încheie termenul legal de funcționare.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

Proiectul nu introduce norme de implementare a legislației Uniunii Europene, ci consolidează coerența internă a cadrului juridic în raport cu obligațiile asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană.

Prin urmare, proiectul este compatibil cu legislația UE și nu contravine obligațiilor de preaderare asumate de Republica Moldova.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor art. 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și conform prevederilor pct. 177 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, a fost publicat anunțul privind inițiativa de elaborare și consultarea publică a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la dizolvarea (lichidarea) Zonei Antreprenoriatului Liber „Tvardița”:

- pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (<https://mded.gov.md>), în compartimentul „Transparență / Anunțuri”;
- pe platforma guvernamentală <https://particip.gov.md>.

Prezentul proiect va fi supus consultării publice, conform art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind publicat și pe site-ul web oficial al Cancelariei de Stat (www.gov.md).

Rezultatele consultării publice vor fi prezentate în sinteza finală anexată la dosarul de avizare.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 și expertizei anticorupție conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prin adoptarea prezentei Hotărâri a Guvernului se va abroga Legea nr. 626/1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”, publicată la 28 decembrie 1995 în Monitorul Oficial nr. 73 art. 859.

Alte acte normative nu necesită modificări.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Punerea în aplicare a Hotărârii Guvernului va fi asigurată de către:

- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării – în calitate de autoritate responsabilă de implementare, coordonare și control general al procesului de lichidare a ZAL „Tvardița”;
- Administrația ZAL „Tvardița” – în calitate de entitate în lichidare, responsabilă de inventarierea bunurilor, de raportarea datoriilor și de colaborarea cu instituțiile de control;
- Serviciul Vamal – pentru verificarea și închiderea regimurilor vamale aferente rezidenților zonei.

Monitorizarea procesului de implementare va fi efectuată de către Comisia interinstituțională pentru lichidarea ZAL „Tvardița”, constituită prin ordinul MDED nr. 115 din 04.09.2025.

Secretar de stat

Natalia SELEVESTRU